

روت

۱

نعومی بیوه بین

۱ دورانک که، بعضی رهبره که داور معرف بنده، یهوده قومه را حکم رانیشان کرده، ا سرزمینک قحطی بامه. پس، مردکی شهر بیت لیم، یهودا سرزمینک، اشن زلی و دو گله زارنه کوچش بکه به دیار موآب. ۲ ا مردکه نام الیمیک به، و چوه زئر نام نعومی به، چوه زاران نام محلون و کلیون به. امه افراته اهالیک بنده که بیت لیم یهوداک زندگیشان کردرده. پس اوه بشنده دیار موآب و اگارک بندرسنده. ۳ اما الیمیک، نعومی شو پمرده و نعومیه بماندا، اشن دو گله زارانه. ۴ نعومی زاره موآبیه زنشان برده. چوان ایگله نام عریه و ا درینه نام روت به. اوه نزدیک به ده سال اگارک زیندیگیشان بکرده. ۵ محلون و کلیون نی هر دو نفر بمردنده. انجوره نعومیه بماندا بیدون اشن شو و اشن دو گله زاره.

روته وفاداری

۱ ای مدت پش نعومیه بهشتا تا اشن دو گله ویوانه دیار موآب نه آگردیه اشن مملکت، چون دیار موآبک اشنوسش به که خداوند اشن قومه کمک را آمییه و اوانش غذا آدییه. ۷ پس نعومیه ا یاگپی نه که اشن دو گله ویوان نه اگارک زندگیش کردرده، را دگسا تا آگردیه سرزمین یهودا. ۸ اما نعومی اشن دو گله ویوان نه باتشه: «بشا؛ شاما هر کامین آگردا شاما اشن ما کییه. بیی که خداوند اجور که شاما من و چمن خوردیدیان را چاکیران بکه، شاما را چاکی بکره.

۹ خداوندک گمه که شاما هر کامین هنی بتانا شو بشا و شاما شعور کییک خوشبخت ببا!» چاوش اِشتن ویویش ماچ بکردنده و آوه بلند صَبنه بمرسندہ ۱۰ نَعومی ویوه آونه باتشانه: «نه، آما نی تِنه آگردام اِشته قومه وَر.» ۱۱ اَما نَعومی باتشه: «چمن کیلیان، آگردا. چیه را منه بایا؟ آیا هنی علوده کوله ای چمن دِلک دارم تا آواننه ویوه بکرا؟» ۱۲ چمن کیلیان، آگردا، شاما راه بشا چون از شو کردنه را پر پیرم. حتی اگم باجم حلا چمرامیدی اِسِه، و هم اشان نی شو بکرم و زارانی نی دونیا بوعرم، ۱۳ آیا منتظر وندرا تا آوه یکه آبینده؟ شو نشا؟ نه، چمن کیلیان! شاما وضعیته واسنه چمن وجود تلی نه فته، چمه واسنه که خداوند، اِشتن دسشه چمن ضد راس آگردا.» ۱۴ پس آوه هنی بلنده صَبنه بمرسندہ. عُرپَه اِشتن خرسرگشه ماچ بکردا، اَما روتَه اِشتن خسرگه آچکسا و آوشه ول آنکردا.

۱۵ نَعومی روتنه باتشه: «دیس، اِشته خِیور زَنه آگردسا اِشتن قوم و اِشتن خدایان وَر؛ تَه نی اِشته خِیور زَنر پِشه آگرد.» ۱۶ اَما روتَه آونه باته: «من مجبور مکه که ته تینا برزم یا اِشته وَرنه آگردم. هر یاگا که تَه بیسی، از نی شیم، و هر یاگا که تَه بندری، از نی وندرم. اِشته قوم چمن قوم و اِشته خدا چمن خدا بی.» ۱۷ هر یاگا که تَه بَمری، از نی مرم و هَ یاگاگ دفن آبیم. اگم مرگه غیراض چی ای من تک جدا بکره خداوند من بوکوشه و مردنه بدتر چمن سر بوعره.» ۱۸ وختی نَعومی بیندشه که روت ای پا سرک وندرسا که آونه بیسیه، دَ هیچی نواتشه.

روت و نَعومی آگردسن

۱۹ پس هر دو نفر رای ببنده تا اِم که آرسندہ به شهر بیت لِحِم. وختی ببنده بیت لِحِم، تمان شهره آدمه چوان واسنه جوش و خروش دگسندہ. زَلِیان هندیگرنه واترده: «اِمه نَعومی یا؟» ۲۰ نَعومی آواننه باتشه: «دَ من نَعومی داد مکرا دَ من خوشحال داد مکرا، من مارا داد بکرا، من تَل داد بکرا، چون خدای قادر چمن زندگیش تَل آکرده. ۲۱ از فته دسنه بَر بَرشِم، اَما خداوند منش تی دس آگردانِسَم. اِسا که خداوند منش ذلیل کردِم و خدای قادر منش مصیبتَه گیرفتار کردِم چیه را من نَعومی داد کردا؟»

۲۲ اِنجوره نَعومی آگردسا و چوه ویوه، روتِ موآبی نی که دیار موآب نه آمیه بیا، چه همراه بامیا. یو دورنینه فصل تازه شروع بیه به که آوه بامنده به بیت لِحِم.

روت و بوغز

۱ نَعومی شوَعَره فامیلی داشتشه که چَه نام بوغز به، اوه سرشناس مردکی به و اَلِیْمَلِکَه خاندانک به. ۲ ای روج روتِ موآبی، نَعومی نه باتشه: «بدا تا بیشیم گندمه جار و اگم کسی من لطفش بکه و بشتشه، چَه پشه بیشیم و خوشه هانی که گلک مانده آچینم.» نَعومی جواو بدا: «بشه، چمن دت.» ۳ پس روتَه را دگسا، بیشیا گندمه جار و دورنیاران پشه خوشه چینی بگردشه. از قضا ا گندمه جاری که آگارک خوشه چینیش کردرده بوغز کین به، هَ بوغز که اَلِیْمَلِک خاندانک به. ۴ هه دمی بوغز شهر بیت لِحْم نه بامه و دورنیاران نه باتشه: «خداوند شاما نه بیی!» اوان جواو آدا: «خداوند تَه برکت بدیه!» ۵ آدمی بوغز ا جوانه خادمی که دورنیاران سرک وندسه به و چوان سرکارگر به اوک آپرسسشه: «ام جوانه زلیه چیکی کینا؟» ۶ ا خادمی که دورنیاران سرکارگر به، جوابش بدا: «امه هَ موآبیه جوانه زلییا که موآب ديارنه نَعومی نه آگردسا. ۷ اوه منه باته، مندت کرم که اجازه بدی خوشه چینی بکرم و دورنیاران پشدن بیشیم و خوشه هانی که گلک آربینده پیدا آگیرم.» تولیسی نه آمیا و تا اسا ای بَند کار کردریه و فقط گملی ای استراحتش کرده.»

۸ آدمی بوغز روت نه باتشه: «چمن دت، گوش آده. خوشه چینی را مَشه علوده گندمه جار و ام گندمه جارنه مَشه، بلکم انگارک ام جوانه زلیانی نزدیک بنده که چمن را کار کردنده. ۹ اشته چشمه آ گندمه جاریکی بیبیه که اوه دور نیرنده و چوان پشدنه بش. جوانه مردکه ای که انگارک دورنیارنده نه درساردمه که تَه دس درازی مکرنده. هر وقت تَشیر آبش، بش سوان ور و آ اوبی که جوانان چانشان دُورانتَه، اوک آخه.» ۱۰ چاوش روتَه بوغز پرانک تعظیم بکه و اینده شت آبیا که صفتش گلک آرسس، بوغزنه باتشه: «چیه واسنه اینده من لطف کردری و چمن فکرکش از که غریبه ام؟» ۱۱ بوغزه باته: «همه کارانی که اشته شوعر مردنه پیش اشته خسرگه رار کرده، همه چمن گوش آرسه. ام که چنجوره اشته په و ما و اشته زادگار ول آکرده، آمیش مردمی ور که چمه پران اور آنزاسردنده. ۱۲ خداوند تَه ا کاری واسنه که گردره عوض آدیه، خداوند، ام قومه خدا ته پيله اجری آدیه. هَ خدایی که تَه چَه بالان بنکر پناه گته.» ۱۳ آدمی روتَه باته: «چمن آقا، شاما لطف دارا، هر چند از شاما

کنیزانک نیمیم ولی منر دلداری بدام و اشته ام کنیزنه مهربانی نه لاور بکرده.»
 ۱۴ غذا خردرنه موقع، بوغز روتنش باته: «بوره انگا و کملی ای ام نانک بخه و اشته لقمه نی بزن انگوره شیره دله.» پس روته دورنیاران ور بنشتا و بوغزه آوه برشته نان آدا. آوه بخرده و سیر آبیا و کملی ای نی اضافه بامه. ۱۵ وختی روته بهشتا خوشهچینی بکریه، بوغز به جوان مردکه ای که چراشان دورنبرده دستورش بده و باتشه: «بِنیا آوه دسته آن میانک نی خوشه بیدا آگیریه و آونه دعوا مکر. ۱۶ و کملی ای دسته ان میانک چوه را برآور، بِنیا آوک آگیریه و چوه را تشر مشا.»

۱۷ پس روته تا نیمسیر گندمه جارك خوشهچینی بکردشه. و آچیش که بیدا آکته به، بوکوسشه، و تقریبا بیست کیلو یو به. ۱۸ پس روتّه آیوش که کوسه بنده آکته و بامیا شهر. چوه خسرگه، آچی ای که روتّه بیدا آکته به بیندشه. روتّه غذاپی که خردش به و سیر آبیه بیا مانده، نی برآوردشه و آداهشه اِشتن خسرگه. ۱۹ چوه خسرگه آوک آپرسس: «أوری کا خوشهچینی کردره؟ کارک، کار کردره؟ خداوند برکت بدیه آ کسی که ایزنه لطفیشی اشته حَقک کرده.» پس روت اِشتن خسرگ نه باته که چی کی وِرک کار کردشه و باتشه: «أ مردکی نام که أوری چه ورک کار کرده، بوغز اِسه.» ۲۰ نَعومی اِشتن ویونه باتشه: «خداوند اِم آدمه برکت بدیه، خداوندی که اِشتن محبته زَنَدان و مردانک دریغ نکردشه!» نَعومی اِمشین روتنه باته: «أ مردک چاما نزدیکه خیشه و ایگله چاما قِیمانک اِسه.» ۲۱ روت موآبی باتشه: «اِسا اِمکین مهم تر بوغزه منه باته، ”تا وقتی که چمن کارگره همه ی چمن گندمه جاره محصوله بُدورنِنده چوان پشه بشه و چوان نزدیک بِنده“» ۲۲ نَعومی اِشتن ویونه روتنه باتشه: «چمن دِت، چاکه که بوغزه کنیزان نه کار بکری، مبادا که علوده گندمه جاریکی ته دست درازی بکرنده.» ۲۳ اِنجوره روت تا وقتی که یو و گندم دورنن اوجره، بوغز کنیزان نزدیک بماندا تا خوشهچینی بکریه، روته اِشتن خسرگ نه زیندیگی گردشه.

۳

روت و بوغز خرمنکوک

۱ ای روج نَعومیه، روته خسرگه، روتنه باتشه: «چمن دِت، مگم از گه اشته

راحتی فکرک مَبیم؟^۲ مگم هِم بوعَز که تِه چه کنیزان نه کار کری، چاما خویش نی؟ دیس آشان خرمنگاک، یو پاک آکره.^۳ پس ته نی حمام بکه، اِشتن عطر بزَن و اِشته چاکه خلوعه دِکه، بشه خرمنگا، اما تا آدمی که بوعزه خَرَدَن و آخَرَدَن اوجرسه نی، اِشتن آوه آممان.^۴ ولی وختی آ دراز آکشه تا بوخوسه، دَیس کا خوتر. چاوش بَشه و آچی که اِشتن سر آنیه چه لنگان سرک کنار بزَن و ه یاگاک دراز بکش، آدمی او اِشتن تنه واجه که چه گه بکری.»^۵ روته جواو بدا: «هر چی باتره، گرم.»

^۱ پس روته بیشیا خرمنگا و ه کاریشی بکرده که چه خَسرگه آونه واته به. ^۷ وختی بوعَز بخردشه و آخردشه و سرخوش آبه، بَشه تا تایه پشتک بوخوسه. آدمی روته یواچلی بامیا، آچی که بوعز سرک به چه لنگان سرکش کنار بیزی و آگارک دوراز بکشسا.^۸ شَوه نصفه را، بوعَز خُنک پَرس و وختی آگردس بیندشه که ایگله زلی ای چه لنگان بنک دوراز کششسه!^۹ بوعزه باته: «تِه کیش؟» روته جواب بدا: «ازم اِشته کنیز روت، اِشته اِم کنیزه اِشته پروبال جیرک بیگی، چمه واسنه که ته ایگله قَیم اِشس.»^{۱۰} بوعَز باتشه: «چمن دت، خداوند ته برکت بدیه! اِشته اِم محبت که رایر نی الیملیکه نسل از بین بیشی آچاکي که اِشته خسرگه را کردره، پيله تره. چون که تِه جوانه مردکان پَشه نیشش، چه فقیر و چه پولدار.^{۱۱} چمن دت، اِسا د مترس. هر چه آخازی اِشته را کرم؛ چون همه ای مردم زانسرده که ته چه نجیبه زلی ای اِشس.^{۱۲} درسته که از ایگله قَیم اِسم اما ایگله چمن نزدیک ترین قَیم اِسه.^{۱۳} آشان اِنگارک بنده، و تولیسیبی اِگم آ قَیم بگوسشه اِشتن وظیفه اِشته حَقک اِنجام بدیه، چه چاک، بدا اِشتن وظیفه اِنجام بدیه. اما اِگم آ قَیم نِگوسشه اِشتن قَیمتی وظیفه اِشته حَقک اِنجام بدیه، آدمی خداوندی که زندگی بخشه قَسم خَرم که از اِشتن قَیمتی وظیفه اِشته حَقک اِنجام دیم و اِشته زمینه هنی خَرم و آوه تنه گرووک آزاد کرم. اِسا تا تولیسیبی اِنگارک بوخوس.»

^{۱۴} پس روته تا تولیسیبی چه لنگان بنک بوخوتا، اما تولیسیبی زو پیش از اِم که هوا روشون بیبی و کسی آوه آزانه بهشتا، چون بوعزه آونه واته به: «کسی مفهمه زلی ای آمیا خرمنگا.»^{۱۵} بوعز اِمشین روتنه باته: «اِشته دوینه بوعه پَران.» روته اِشتن دوینش بوعرده پَران و بوعزه شَش پیماننه یو دکرده چه دوینه دلک. چاوش روته بیشیا شهره را.^{۱۶} وختی روته بامیا اِشتن خَسرگه وَر، چه خَسرگه آپرسسه: «چمن دت چه ببه؟» آدمی روت هر چی که بوعزه چه

را کردش به، اِشتن خسرگه راش خبر بدا. ^{۱۷} و اِمشین باته: «بوعز اِم شش پیمانہ یوش من آدا، چون منہ باتشه: "تی دست گه آمگردی اِشته خسرگه ور."» ^{۱۸} نَعومی جواو بداشه: «چمن دِت، صبر بکه تا بینام اِم کاره آخر چنجوره بی، چون بوعز تا اِم کاره اُوری اُمجره آرام نیگیره.»

۴

بوعز قِیمتی وظیفه روته را انجام ديه

^۱ بوعز بشه شهره دروازه وَر و آگا بنشت، یعنی آ یاگابی که شیخه نشتنده و حکم کردشانه. آدمی آ قِیم که بوعز چوه باره لاوش کرده به، اوردرده. پس بوعزه باته: «رفق، بوره و انگا بِنش.» آ مردک نی بامه و بِنشته. ^۲ آدمی بوعز ده نفر شهره شیخش بوعردنده، آوان نه باتشه: «انگا بِنشا.» آوه بنشتنده. ^۳ چاوش بوعز آ قِیمنه باتشه: «نَعومی که موآب دیار نه آگردسا، زمينه تیکه ای که چاما قوم و خیش کین، الیملک کین به، خورتیه. ^۴ آز نی فکرم بکه اِم قضیه ته خبر بدیم و باجم: "اِم کسانِ وَرک که اِنگا نشتنده و چمن قومه شیخان وَرک، اِم زمينه بخر." اِگم اِم زمينه خری و گروک آزاد کری که بخر. اما اِگم نخریری، منہ باج تا بزائم، چون اِشته غیراز کسی نی که اِم قِیمتی وظیفه انجام بدیه و آز اِشته پشه اِسم.» آ مردک باتشه: «اِم زمينه خرم و گروک آزاد کرم.» ^۵ آدمی بوعز باتشه: «روچی که آ زمينه نَعومیک بخری، روت موآبی نی که چوه مرحومه زا بیوهیا، اِشته زن بییه تا آ مرحومه نام همیشه چه میراث سرک بمانه.» ^۶ اما آ قِیم باتشه: «از نتانم اِم زمينه چمن را بخرم، مبادا چمن میراثنه بیدی بگنه. تِه چمن قِیم بینه حقه آگی، چون که از نتانم قِیم بینه وظیفه انجام بدیم و نتانم آ زمينه بخرم.»

^۷ قدیمک خدا قومک انجوره رسم به که اِگم کسی رایش به قِیم بینه وظیفه و زمينه خربینه حقه علوده نفری آدیه، اِشتن پاقابش اِشتن لنگانک برآوردشده و آدسشده آدرین آدمه. اِم کار مردمه نظرک معاملش معتبر کرده. ^۸ پس آدمی که آ قِیم بوعز نه باتشه: «تِه اِم زمينه اِشته را بخر،» اِشتن پاقابش اِشتن لنگانک برآوردنده. ^۹ آدمی بوعز شیخان نه و مردمی که آگا و ندرسه بندنه باتشه: «اُوری شاما شاهدان که از همه چی ای که اِلیملک کین به و همه چی ای که کليون و مَحلون کین به نَعومیک بخريمه. ^{۱۰} انجوره نی، روتِ موآبی، مَحلون

بیومہ بپردا تا آمرحومہ نام ہمیشہ چہ میراثہ سرک بمانہ، تا چہ نام، چہ براران میانک و چہ شہرہ شیخان میانک ویر بمرشی. اوری شاما ام ماجرا شاهد اسران.»^{۱۱} آدمی ہمہی مردمی کہ شہرہ دروازہ ور بندہ و شیخان باتشانہ: «آما شاهدمان. بیبی کہ خداوند ام زلی کہ اشته کییہ آییہ، راحیل و لیہ شوار بکرہ کہ چاما نتاج آوانکہ. بیبی کہ افراتک شرافتنہ رفتار بکری و شہر بیت لِحِمک معروف بیبی.^{۱۲} و خوردندانی نہ کہ خداوند ام جوان زلیک تہ آدیہ، اشته نسل فرِص نسل شوار بیبی کہ تامار یهودا را دونیا بوعدرشہ.»

بوَعَز و روتہ ویوہ

^{۱۳} اِنجورہ بوَعَز، روتشہ بپردا و روتہ چوہ زن بیبیا. بوَعز آونہ بخوت. خداوند روتش برکت آدا، روتہ اور آبییا و کولہ اپی دنیا بوعدرشہ.^{۱۴} آدمی زلیان نَعومی نہ باتشانہ: «حمد و ستایش بر خداوند بیبی کہ اوری تیش بی قیم ہشتہ نیش. بیبی کہ چوہ نام خدا قومک معروف بیبی! ^{۱۵} ام کولہ اشته جانہ تازہ گرہ و اشته پیری موقع تہ نیا دارہ، چون اشته ویوہ کہ تہ نہ خشا و اشته را ہفت گلہ زارک چاکترا، اوش زندہ.»^{۱۶} آدمی نَعومی خوردنش آگتہ، اوش وروار آکت و اوش نیا بداشت.^{۱۷} قونشو زلیان خوردنہ راشان نام آنا، باتشانہ: «کولہ اپی نَعومی را دونیا آمیہ» و چہ نامشان عوبید آنا. آیسّا پہ اسہ، یسا نی داوود پادشا پہ اسہ.

داوود پادشاہ شجرہ نامہ

^{۱۸} فرِص نسلہ اِمندہ: فرِص حِصرونہ پہ بہ؛^{۱۹} حِصرون رامہ پہ بہ، رام عَمینادابہ پہ بہ،^{۲۰} عَمیناداب نَحشونہ پہ بہ، نَحشون سَلمونہ پہ بہ،^{۲۱} سَلمون بوَعزہ پہ بہ، بوَعز عوبیدہ پہ بہ،^{۲۲} عوبید یسا پہ بہ و یسا داوودہ پادشا پہ بہ.